

На основу члана 68. став 20 Статута општине Бујановац ("Службени гласник Пчињског округа", број 05/19), и члана 39. Одлуке о Општинском већу ("Службени гласник Пчињског округа", број 30/08), Општинско веће општине Бујановац на седници одржаној дана **24.06.2022.** донело је

Нë базë тë nenit 68. параграфи 20. тë Statutit тë Komunës së Bujanocit ("Fletorja zyrtare e Rrethit тë Pçinjës", nr. 05/19) dhe тë nenit 39. тë Vendimit mbi Këshillin komunal, ("Fletorja zyrtare e Rrethit тë Pçinjës", nr. 30/08), Këshilli komunal i Komunës së Bujanocit në seancën e mbajtur më **24.06.2022.**miratoi

ЗАКЉУЧАК - KONKLUZION

I

Даје се сагласност на Локални акционални план за унапређење положаја повратника по споразуму о реадмисији,мигранта без утврђебног статуса и тражилаца азила у општини Бујановац за период 2022-2025 године.

Јепет пëлqими нë Plani akcional local пëр пëрмисими е гјендјес тë тë kthyerve nga marrveshja e riadhdhesimit,të migrtve pa status тë caktuar dhe kërkuësve тë azilit нë Komunën e Bujanocit пëр periudhën 2022-2025.

II

Закључак доставити: Њази Амети преседник савеза за миграцију и архиви.

Ky Konkluzion t'i dërgohet : Njazi Ametit kryetar i këshillit пëр migrim dhe arkivit.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БУЈАНОВАЦ KËSHILLI KOMUNAL I KOMUNËS SË BUJANOCIT

Broj - Numër: 02-89/22-03

Самостални саветник
Këshilltar i paravur

Murat Dalipi

ПРЕДСЕДНИК -K R Y E T A R

Nggip Arifi

(нацрт)

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАНИ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ПОВРАТНИКА ПО
СПОРАЗУМУ О РЕАДМИСИЈИ, МИГРАНАТА БЕЗ УТВРЂЕНОГ СТАТУСА И
ТРАЖИЛАЦА АЗИЛА У ОПШТИНИ БУЈАНОВАЦ ЗА ПЕРИОД 2022 - 2025 ГОДИНЕ

Савет за миграције Општине Бујановац

Јун 2022. године

Уводна реч председника Општине Бујановац

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица (ИРЛ) повратника по Споразуму о реадмисији у Општини Бујановац за период 2022-2025. године (у даљем тексту: ЛАП) дефинише правце деловања Општине Бујановац у области унапређења положаја циљних група овог ЛАП-а, као и конкретне мере и активности којима се настоји побољшати њихов садашњи положај, уз јасне механизме помоћу којих се може пратити остваривање дефинисаних циљева.

Општина Бујановац приступила је изради овог ЛАП-а, како би се сагледала нова ситуација и потребе, ангажовале све заинтересоване стране и испланирали начини подршке овима групама наших суграђана. ЛАП почива на анализи релевантних националних стратешких докумената, локалних података и процени потреба повратника по Споразуму о реадмисији на подручју Општине Бујановац. Израђен је кроз партиципативни и партнерски приступ који ће бити примењен и током процесу његове реализације, праћења и извештавања.

Изражавамо своју спремност да реализујемо планове и пројекте којима се бави Локални акциони план за унапређење положаја повратника по Споразуму о реадмисији у току планираног временског периода, како би се смањило њихово свеукупно друштвено сиромаштво и повећао ниво социјалне инклузије и интеграције у живот локалне заједнице.

Обједињавањем свих релевантних антера у локалној заједници, кроз формирани Савет за миграције, ствара се могућност за координацију и активно праћење проблема, као и за реализацију циљева локалног акционог плана. Коначни циљ, коме се приближавамо кроз овај локални акциони план, а коме Општина Бујановац у свом деловању увек тежи, су једнаке шансе и могућности и једнака права свих грађана који живе на његовој територији. Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националном стратегијом за решавање питања другим националним стратешким документима од значаја за ову област. У циљу координираног рада, коришћења претходних искустава и примера добре праксе, овај ЛАП узима у обзир потребу за изградњом капацитета на локалном нивоу, а нарочито оних у домену образовања, запошљавања, становања и социјалне заштите. Креирање и спровођење ЛАП-а се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

У Бујановцу
24.06.2022. године

Председник општине
Нагип Арифи

Садржај

1. Шта је Локални акциони план	4
РЕЗИМЕ/ САЖЕТАК	8
ПОГЛАВЉЕ 1. Основни подаци о општини Бујановац	9
ПОГЛАВЉЕ 2. Подаци о мигрантима	18
ПОГЛАВЉЕ 3. Анализа ситуације и закључци	21
4.1. Преглед стратешког и правног оквира релевантног за питање и проблеме миграната	22
4.2. SWOT анализа	25
ПОГЛАВЉЕ 4. Приоритетне групе	31
ПОГЛАВЉЕ 5. Општи и специфични циљеви	32
ПОГЛАВЉЕ 6. Активности-задачи за реализацију ЛАП-а	34
ПОГЛАВЉЕ 7. Ресурси/ буџет	49
ПОГЛАВЉЕ 8. Аранжмани за примену	49
ПОГЛАВЉЕ 9. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ	50

1. Шта је Локални акциони план

Локални акциони план за унапређење положаја миграната Општине Бујановац представља план акције за унапређење положаја повратника по основу Споразума о реадмисији.

Повратници по основу Споразума о реадмисији су лица која су добровољно или присилно враћена из држава у којима су неосновано боравила (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла, на основу потписаног споразума о реадмисији између Европске заједнице и Републике Србије. Споразум између Републике Србије и Европске уније о реадмисији лица која незаконито бораве који је ступио на снагу 01. Јануара 2008. године уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак или боравак на територији државе уговорнице. Спречавање нелегалних миграција и прихват и интеграција повратника по основу споразума о реадмисији су један од услова за стављање Републике Србије на Белу шенген листу. У циљу испуњавања својих обавеза Влада Републике Србије усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији 13. фебруара 2009. године („Службени гласник РС”, број 15/09). Усвојен је и Акциони план за спровођење Стратегије реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији за период 2009. и 2010. године.

Тражиоци азила⁴ / лица која траже азил су лица која поднесу захтев за азил на територији Републике Србије, а о чијем захтеву није донета коначна одлука. То значи да су та лица у складу са важећом законском регулативом, на територији Републике Србије затражила неки од видова међународне заштите на законом прописан начин. У складу са одредбама Закона које се односе на смештај и обезбеђивање основних животних услова за лица која траже азил Влада Републике Србије оснива центре у којима они бораве и у буџету обезбеђује средства за функционисање центара. Мигранти у потреби без утврђеног статуса су на територију Републике Србије ушли из суседних земаља а пореклом су из ратом захваћених подручја Блиског Истока и Африке.

У складу са појачаним приливом миграната, Влада Републике Србије је 18. јуна 2015. године основала Радну групу за решавање проблема мешовитих миграционих токова коју чине министри пет ресорних министарстава, укључујући представника Комесаријата за избеглице и миграције. Радна група је формирана са задатком да прати, анализира и разматра питања мешовитих миграционих токова у Републици Србији са посебним освртом на проблеме у овој области, даје анализе стања и предлоге мера за решавање уочених проблема и усклађивање ставова надлежних државних органа и других организација и институција које се баве питањем мешовитих миграционих токова.

Имајући у виду велику флукуацију миграната у потреби чији статус није решен као и чињеницу да су током целе избегличке кризе присутни на територији општине или да постоје индиције и могућност организовања њиховог смештаја у општини, потребно је да се предузму мере у складу са одлукама које донесу надлежне институције и Савет за миграције.

У овом документу под процесом локалног акционог планирања подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене, значајне за живот ових лица намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току предвиђеног временског периода. Стратешки оквир ЛАП-а

одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним у сету докумената донетим на националном и локалном нивоу, а од значаја су за управљање миграцијама.

У циљу координираног рада, коришћења научених лекција и најбољих пракси, овај Локални акциони план узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне који су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја миграната овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Процес израде Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната Општине Бујановац, заснива се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- **Локални:** спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности
- **Партиципативан:** укључио је различите битне актере процеса друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним лицима, повратницима, тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса
- **Утемељен** на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама за унапређење положаја миграната као и примајуће заједнице
- **Прилагођен** ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тени
- **Користи савремене методе планирања и анализе** свих важних елемената потребних за доношење одлука
- **Подстиче одговоран однос** различитих друштвених актера у локалној заједници.

Процес израде Плана спроведен је у трећем кварталу 2021. Године и првом тромесечју 2022. године.

Локални акциони план доноси се на период од 3 године.

У складу са Чланом 12. Закона о управљању миграцијама формиран је локални Савет за управљање миграцијама (у даљем тексту: Савет за миграције) ради обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији Града. Савет за миграције чине представници/це локалне самоуправе као носиоци процеса и формални доносиоци овог документа, укључујући повереника за избеглице и институције система које се на локалном нивоу баве питањима миграција.

Улога и надлежност Савета је да:

- прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије као и органе управљања Града о миграционим кретањима на територији Града • предлаже програме, мере и планове активности ради ефикасног управљања миграцијама;
- координира радом органа на локалном нивоу чији је рад значајан за област управљања миграцијама;

- пружа податке од значаја за израду стратешних докумената из области миграција, размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- активно учествује у изради и иновирању Локалног акционог плана, дефинише обични текст документа и предлаже га органима управљања на усвајање;
- обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке повратника и миграната;
- примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- планира праћење и оцењивање успешности примене Локалног акционог плана;
- унапређује сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће обуке;
- предузима друге послове у области управљања миграцијама на територији Града, у складу са Законом о управљању миграцијама.

За потребе прикупљања и анализе основних података о положају и потребама повратника на подручју Општине Бујановац, коришћени су следећи извори: резултати анкете/интервјуа са потенцијалним корисницима и састанка са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата за избеглице Републике Србије, Општинског повереника за избеглице, Црвеног крста, локалних невладиних организација итд.

На основу члан 46. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС”, бр. 129/2007, 83/2014-др. закон, 101/2016 – др. закон, 47/2018 и 111/2021), Чланом 12. Закона о управљању миграцијама („Сл. гласник РС”, бр. 107/2012), члана 68. став 20, Статута општине Бујановац („Службени гласник општине Бујановац”, број 5/19) и члана 39. Одлуке о Општинском већу („Службени гласник Пчињског округа”, број 30/08), Општинско веће општине Бујановац на седници одржаној 29.11.2021. године донело је Решење о образовању Савета за миграције у Општини Бујановац, у следећем саставу:

1. Нијази Амети, директор Центра за социјални рад Бујановац, председник Савета;
2. Горан Савић, начелник Полицијске станице, члан Савета;
3. Исмаил Мемети, референт, Национална служба за запошљавање, члан;
4. Синиша Ковачевић, референт за избегла и расељена лица, члан;
5. Далиборка Павловић, в.д. Дома здравља, члан;
6. Фазила Аземовић, начелница Одељења за инвестиције и развој, члан;
7. Зора Шерифовић, референт у ОУ Бујановац, члан;
8. Мустафа Неџиби, референт у ОУ Бујановац, члан;
9. Кенан Рашитовић, представник невладиног сектора, члан;
10. Фејзи Беџири, начелник Одељења за јавне службе, члан;

11. Мирлинда Ајети, социјални радник, члан;

Савет за миграције је, на основу донетог решења, обавезан да:

- ❖ на недељном нивоу извештава Комесаријат за избеглице и миграције о: броју пристиглих миграната на територији општине Бујановац, дужини њиховог задржавања и правцима даљег кретања преко свог окружног координатора, као и да прати и врши процену ситуације на терену;
- ❖ да предузме активности како би се створили услови за благовремено реаговања у случају да се већи број миграната дуже времена задржава на територији општине Бујановац;
- ❖ да пронађе адекватан простор за оснивање транзитних и приватних станица у случају потребе уз обавезне консултације са Комесаријатом за избеглице и миграције;
- ❖ да се одреде лица испред свих надлежних институција која ће бити задужена за поједине мере у случају повећаног прилива миграната; да, уколико је потребно, предузму потребне мере на хигијенској, санитарној, социјалној и свакој другој врсти заштите миграната и становништва;
- ❖ да своје активности координира са Комесаријатом за избеглице и миграције;
- ❖ да у случају потребе, на захтев Комесаријата, омогуће да повереници за избеглице и миграције и радници у повереништвима буду стављени на располагање Комесаријату за избеглице и миграције, а у складу са потребама и распоређени на територији Републике Србија.

Остали актери укључени у процес локалног акционог планирања су били представници различитих институција, организација и група, укључујући и групе потенцијалних корисника који су повремено учествовали у консултативном процесу.

УНЕТИ ЗАКЉУЧАК ОПШТИНСКОГ ВЕЋА ИЛИ СКУПШТИНЕ О УСВАЈАЊУ ЛАП-А

РЕЗИМЕ/ САЖЕТАК

Локални акциони план за унапређење положаја миграната на подручју Општине Бујановац за период 2022-2025. је стратешки документ Општине заснован на свеобухватној анализи ситуације који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију повратника по Споразуму о реадмисији и њихове интеграције, односно реинтеграције у локалну заједницу. ЛАП је усмерен на све особе са подручја општине Бујановац које су биле изложене присилним миграцијама и егзистенцијалним потешкоћама које те миграције стварају, као и на лица која су изгубила статус избеглице, а сусрећу се са истом проблематиком.

Због великих миграција избегличке и расељеничке популације тешко је прецизно утврдити колико људи, који су некада живели на просторима бивших југословенских република, данас заиста живе на територији општине Бујановац. Према актуелним подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије (КИРС-а) и Општинског поверлиштва укупан број избеглих лица у општини Бујановац је 18, а број интерно расељених лица (ИРЛ) је 4.501. Укупан број повратника по основу споразума о реадмисији је 254. Нема званичних података о броју лица који су укључени у програме добровољног повратка у Бујановац, нити је могуће дати незваничну процену.

Све три циљне групе сучавају се са проблемима незапослености, сиромаштва, стамбеним и статусним питањима, проблемима који се тичу права на здравствену заштиту и образовање. Приоритетне циљне групе овог плана су лица из приватног смештаја, радно способна, незапослена избегла, интерно расељена лица и повратници, нарочито из породица које имају киднапованог, убијеног или несталиг члана, хронично болесни и породице са децом ометеном у развоју.

Општи циљ Локалног акционог плана за период 2022-2025. године: Побољшати социјално-материјални положај повратника по основу споразума о реадмисији на територији Града решавањем њихових стамбених потреба и подстицањем економског оснаживања, као и обезбедити предуслове за решавање проблема миграната јачањем капацитета локалне самоуправе и промовисањем толеранције према тражиоцима азила и мигрантима у потреби без утврђеног статуса.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 1: Унапредити услове становања повратника по основу Споразума о реадмисији

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 2: Подићи ниво запошљавања и запошљивости повратника по Споразуму о реадмисији који имају пребивалиште у Општини Бујановац

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 3: Унапредити систем социјалне заштите избеглих, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији успостављањем афирмативних мера у циљу повећања њихове социјалне инклузије и интеграције у локалну заједницу.

Укупна материјална средства потребна за реализацију активности предвиђених Локалним планом износе 850.000 евра. Средства за реализацију овог локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из буџета републике (КИРС), делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог плана, као и других доступних извора.

ПОГЛАВЉЕ 1. Основни подаци о општини Бујановац

Историја

У праистројско доба територија данашњег Бујановца припадала је старом Илирском племену Дарданцима, док је у Античко доба била део Римског царства. Потом пада под власт Византије. У XII веку ове крајеве освајају српски владари. Под Турском влашћу је Бујановац био од 1427-1912. године, укупно 485 година. У том периоду народ овог краја бавио се сточарством и пољопривредом, а посебно се истицао по узгоју дувана и моногле. Недалеко су били познати бујановачки ужари, мутавџије, лончари, новачи и опенчари.

Бујановац је почео интензивније развијати тек после 1878. године, када су по одлуци Берлинског конгреса, четири округа Старе Србије припали Кнежевини Србији. Од тог периода, Прешево и Бујановац почели су да насељавају муслимански емигранти. Године 1901. Бујановац је постао локални административни центар, а 1914. године проглашен је за варошицу.

Географски положај

Бујановац је градоно насеље и седиште истоимене општине у Пчињском управни округу, у Србији. На 360-ом километру магистралног пута од Београда према Македонији и Грчкој, на крајњем југу Србије, налази се град Бујановац, административни, привредни, културни, здравствени и образовни центар општине. Територијално припада Пчињском округу. Општина Бујановац има 59 насеља, 29 месних заједница, 7 месних канцеларија и

припада Пчињском округу.

Територија општине заузима површину од 461км² и убрја се у ред већих насељених места у Србији. Општина Бујановац је смештена између општина Прешево, Трговиште, Брање, Косовска Каменица и Ђиљане, а једним делом на југу (13км) се граничи са Републиком Македонијом.

Бујановац се налази у средишту комуникационих правца, непосредно поред друмске и железничке магистрале на међународном коридору Е-10 који повезује Београд-Скопље-Солун-Атину. Овом положају општине погодује и близина три међународна аеродрома, Ниш 136 км, Скопље 70 км и Приштина 105км, као и близина граничног прелаза са Македонијом, Чукарка 23 км. Бујановац је познат по изворима минералне воде па је познат и по називу Бујановачка Бања. Речни токови Бујановца су Моравица, Јужна Морава, Пчиња, Трнованка река, Кршевачка и Брезничка.

Демографска слика

Према резултатима званичног пописа становништва из 2011.године у Бујановцу је живело око 19.000 становника, Овај податак не одговара стварном стању, с обзиром да се већина припадника албанске националности није одазвали попису.

Према резултатима пописа из 2002.године, у општини Бујановац стално је живело 43.302 становника, односно 94 становника по километру квадратном. У урбаном делу је живело око 12011 становника, док је на руралном подручју живело око 31291 становника. Значајно је напоменути да је у том периоду 10100 становника било на привременом раду у иностранству. Поред становника који су стално боравили на територији општине, према резултатима пописа из 2002.године, још 10183 становника боравило је у иностранству дуже од годину дана.

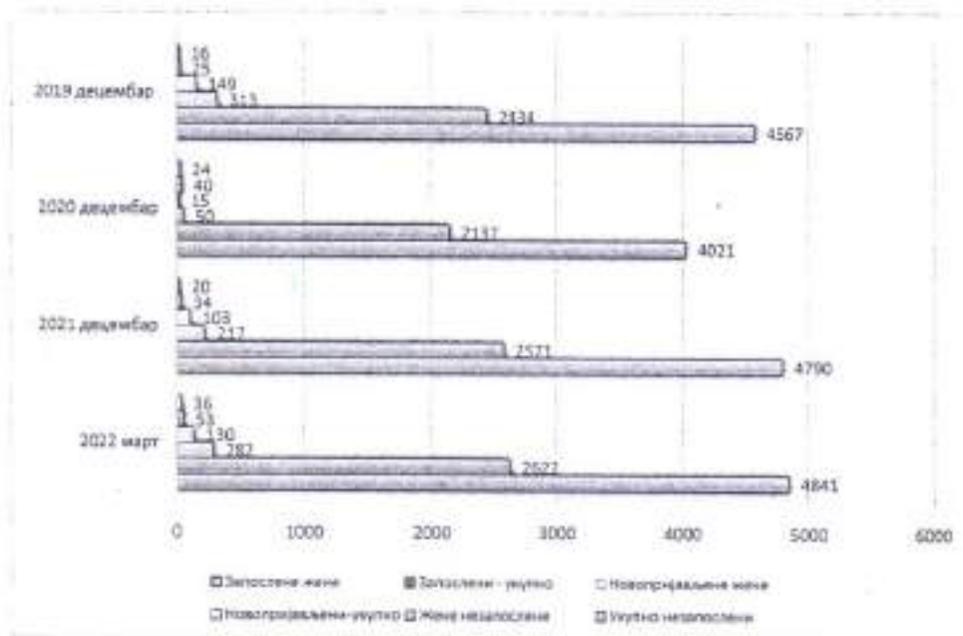

Основне демографске карактеристике општине су: смањење укупног броја становника, веома изражен негативан природни прираштај, погоршање старосне структуре и виталних карактеристика популације и неповољна образовна и квалификациона структура становништва. Становници општине претежно живе у руралном подручју.

Када је у питању етничка структура становништва, више од половине (54.68%) становника општине су Албанци. рба има око 34.13% док се од других етничких група издвајају Роми који чине 8.93% укупне популације.

Запосленост/незапосленост

Незапосленост је један од кључних проблема у Бујановцу и њено решавање умногоме ће одредити даљи развој града и региона, а што ће зависити и од политично-економских кретања у Србији. О изражености проблема говоре и подаци НСЗ о броју незапослених, новопријављених и запосленим лицима са евиденције НСЗ, Филијале Врање, ПУ Бујановац, приказани у графичном изводу.

Извор: Статистички билтен НСЗ¹

У укупном броју незапослених, Роми су заступљени са 23.3% (1128), са значајним процентом заступљености Ромкиња 50.53%. На евиденцији НСЗ ни једно лице нема статус повратника по Споразуму о реадмисији.

¹<https://www.nsz.gov.rs/sadrzaj/statisticki-bilten-nsz/4111>

Образовање

Ниво културне развијености је низак, што се потврђује и знатним процентом неписмених становника, који према попису 2002. године износи 10.11% , а у структури је чак 15.5% женског становништва са статусом неписменог, али од 2002 на овамо статус писмених и образованих је у сталном расту. По економској развијености, општина Бујановац спада у ред неразвијених општина у Републици Србији.

Бујановац има развијену мрежу образовно васпитних установа на предшколском, основношколском и средњошколском нивоу.

На територији општине Бујановац постоји предшколска установа „Наша радост“, 10 основних школа, две средње школе, музичка основна школа.

Основне школе – Бујановац има развијену мрежу основних школа. На територији општине постоји 10 основних школа: ОШ „Наим Фрашери“, ОШ „Бранио Радичевић“, ОШ „Али Бектарши“ – Нелсаце; ОШ „Бора Станковић“ – Кленике, ОШ „Миђени“ – Муховац; ОШ „Сами Фрашери“ – Лучане, ОШ „Вук Стефановић Караџић“ – Левосоје, ОШ „Десанка Максимовић“ – Биљача, ОШ „Драгомир Трајковић“ – Жбевац, ОШ „Муарем Кадрију“ – Велики Трновац. У основним школама има 261 одељење са укупно 6.139 ученика.

Школа за основно музичко образовање „Бујановац“ постоји од 1986/7 године у склопу Дома културе „Вук Караџић“.

Средње школе: Стручна школа „Свети Сава“ Бујановац³ школује кадрове у следећим образовним профилима: Економија, право и администрација, Машинство и обрада метала, Здравство и социјална заштита и Трговина, туризам и угоститељство. Школа образује ученике 3. и 4. степена образовања. Средња школа „Сезаи Сурок“ обавља наставу на албанском језику за следећа занимања: аутомеханичар, бравар, електроничар рачунара, машински техничар за компјутерско конструкисање, медицинска сестра-техничар, општи тим, финансијски администратор.

У октобру 2011. отворено је и одељење Економског факултета Универзитета у Суботици. Посебност овог одељења се огледа у томе што се настава одвија на српском и делимично на албанском језику. Организациону структуру факултета чине: Департмант за аграрну економију и агробизнис, Департмант за међународну и европску економију и бизнис, Департмант за финансије и рачуноводство; Департмант за менаџмент; Департмант за пословну информатику и квантитативне методе, Департмант за трговину, маркетинг и логистику.

Здравствена заштита

Здравствена заштита у општини Бујановац обавља се у Дому здравља Бујановац који се налази у склопу Здравственог центра из Врања. Дом здравља <http://www.dzbujanovac.org.rs> има 4 здравствене станице у насељима Кленике, Велики Трновац, Биљача и Муховац, као и 4 амбуланте

³<http://www.vsevolodovics.com/skola.rs>

у местима Жбевац, Сланчевац, Несалце и Зербинце. На територији општине постоји и ради једна државна и 5 приватних апотека. Бројност и структура медицинског особља још увек не задовољава потребе становништва, с обзиром да на једног медицинског радника долази 927 становника, док је републички просек 369. Велики проблем представља, због већ поменутог одлива кадрова, недостатак кадровских станова. Квалитет здравствене заштите и доступност здравствених услуга није на задовољавајућем нивоу. Због великог броја удаљених МЗ, лоших путева и недостатака инфраструктуре грађанима није омогућена квалитетна здравствена заштита.

Социјална заштита

Носилац и реализатор политике социјалне заштите у општини Бујановац је Центар за социјални рад, основан 1976. године. У Центру за социјални рад запослено је укупно 12 радника, од којих 10 радника финансира Буџет Републике Србије (8 на неодређено време, 1 на одређено време, 1 приправник), док се два радника финансирају из буџета Општине Бујановац. Услови у којима функционише Центар за социјални рад захтевају унапређења, пре свега у погледу инфраструктурне и техничке опремљености (компјутери, намештај). Препознаје се потребе за обезбеђивањем новог простора, с обзиром да постојећи објект не задовољава стандарде рада, нити потребе корисника.

Делатност Центра за социјални рад огледа се у спровођењу социјалне и породично-правне заштите кроз реализацију мера и активности на стварању услова за остваривање заштитне функције породице, услова за самостални живот и рад лица које се налазе у стању социјалне потребе, њихово активирање у складу са способностима, обезбеђивање средстава за живот материјално необезбеђеним и за рад неспособним грађанима који су се нашли у стању социјалне потребе, као и обезбеђивању других облика и мера социјалне и породично правне заштите. Центар за социјални рад обавља послове и задатке за које је надлежан у складу са Законом о социјалној заштити, Породичним законом, Законом о кривичном поступку према малолетницима, Законом о прекршајима, Законом о извршењу кривичних санкција према малолетницима, као и послове који су му поверени Одлуком о социјалној заштити.

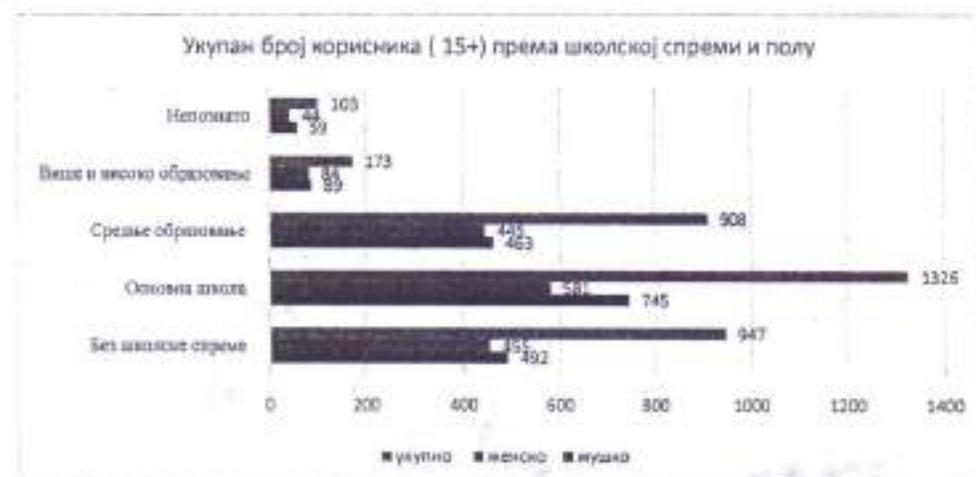
Одлуком о правима из области социјалне заштите на територији Општине Бујановац прописано је обезбеђивање следећих услуга социјалне заштите у надлежности локалне самоуправе: 1) помоћ у кући; 2) персонални асистенти у редовним школама и предшколској установи; 3) услуге личног пратиоца ученика у специјалним школама; 4) саветодавно – терапијске и социјално-едукативне услуге. О захтевима за остваривање права из ове одлуке одлучује Центар за социјални рад, осим у праву на персоналног асистента у редовним школама и предшколској установи и услуге личног

пратиоца ученика у специјалним школама о чему одлучује Комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету или ученику за покретање поступка процене (Интерресорна комисија). Услуге социјалне заштите прописане овом одлуком, финансирају се средствима из буџета Општине, од донатора и других извора у складу са законом.

Центар за социјални рад је током 2021.године обезбедио услуге за укупно 7.124 корисника. Висок обухват становништва мерама и услугама социјалне заштите последица је: поремећаја социјалне структуре становништва, које су продиковале друштвене неједнакости и социјално раслојавање; веома висока стопа незапослености; опадање укупног квалитета живота људи и њиховог животног стандарда и немогућности породицама и појединцима да задовоље своје основне егзистенцијалне потребе из редовних примања.

Извор: Извештај ЦСР Бујановци, 2021.година

Извор: Извештај ЦСР Бујановац, 2021. године

Када је реч о врстама мера и услуга, од посебног значаја је податак о броју корисника права на мере материјалне подршке. Током 2021. године, признато је право на новчану социјалну помоћ за 802 корисника, право на додатак за помоћ и негу другог лица остварило је 34 корисника, а само 1 право на увећани додатак за помоћ и негу другог лица. Највише корисника је остварило право на једнократну новчану помоћ – 776 лица, док је право на помоћ за оспособљавање за рад остварило само 8 лица.

Једнократна новчана помоћ, која доминира у структури мера материјалне подршке, пружена је за:

Ихрану корисника ЦСР	398
Школовање деце	32
Домаћинство	275
Трошкове лечења	56
Трошкове сахране	15

Извор: Извештај ЦСР Бујановац, 2021. године

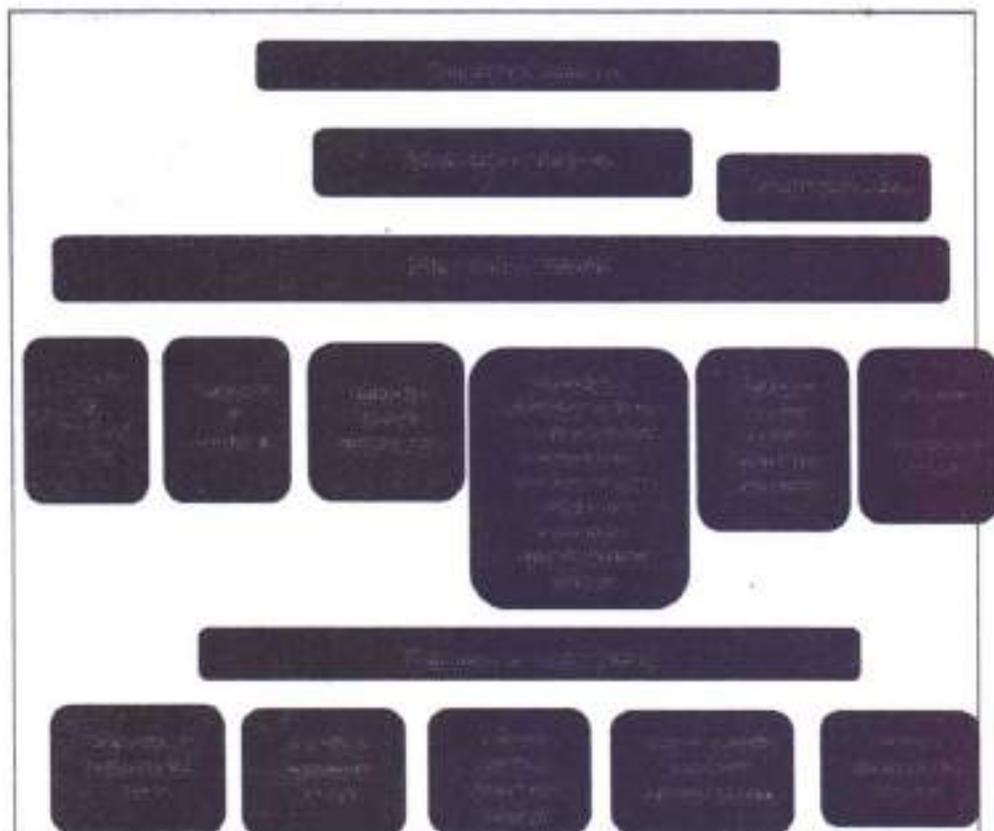
И поред тога што су предвиђена права на помоћ домаћинствима у случају елементарних непогода, накнаду трошкова превоза, накнаду трошкова опремања, ово право није остварио ни један корисник током 2021. године.

Када је реч о услугама социјалне заштите, Општина Бујановац је препознала потребу за унапређењем услуга у надлежности локалне самоуправе и уз пројектну подршку, израдила Акциони план за унапређење социјалних услуга за период октобар 2021 – децембар 2022. године. Поред Центра за социјални рад, активно учешће у изради плана узеле су јавне установе (образовно-васпитне, здравствене), организације цивилног друштва (Удружење Ромкиња Бујановац, Омладински форум за едукацију Рома) као и млади грађани/ке који су акционо планирање препознали као прилику за заговарање унапређења социјалних услуга. Као кључни проблеми препознати су следећи: незапосленост и сиромаштво, просјачење деце и одраслих, као и случајевни насиља у породици, малолетничке делинквенције и вршњачког насиља у школама. Из перспективе Центра за социјални рад и професионалаца у образовном систему уочено је недовољно функционалних породица са децом и недостатак организоване подршке родитељима и деци из ових породица, као и деце са сметњама у развоју (Дауновим синдромом у аутизмом). Стога су као приоритетне циљне групе овог Акционог плана препознате: жене и деца жртве насиља у породици; деца из осетљивих група; деца из сиромашних породица, деца и млади припадници ромске заједнице, корисници услуга Центра за социјални рад у Бујановцу.

Општи циљ Акционог плана је унапређење доступности социјалних услуга, док су као специфични циљеви дефинисани следећи:

1. Системски договор на насиље у породици, у складу са потребама комуникацијске доступности. Мере: Прикључити се иницијативи за успостављање услуге СОС телефона као међуопштинске услуге за Владичин Хан, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево.

Органи Општине су:

У оквиру општинске управе успостављени су следећи организациони капацитети који су надлежни за питања унапређења положаја избеглих, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији:

Савет за управљање миграцијама формиран је у новембру 2021. године са следећим задацима: редовно извештавање Комесаријата за избеглице и миграције о: броју пристиглих миграната на територији општине Бујановац, дужини њиховог задржавања и правцима даљег кретања преко свог окружног координатора, као и да прати и врши процену ситуације на терену; предузимање активности како би се створили услови за благовремено реаговања у случају да се већи број миграната дуге времена задржава на територији општине Бујановац; да пронађе адекватан простор за оснивање транзитних и прихватних станица у случају потребе уз обавезне консултације са Комесаријатом за избеглице и миграције; да се одреде лица испред свих надлежних институција која ће бити задужена за поједине мере у случају повећаног прилива миграната; да, уколико је потребно, предузму потребне мере на хигијенској, санитарној, социјалној и свакој

другој врсти заштите миграната и становништва; да своје активности координира за Комесаријатом за избеглице и миграције; да у случају потребе, на захтев Комесаријата, омогуће да повереници за избеглице и миграције и радници у повереништвима буду стављени на располагање Комесаријату за избеглице и миграције, а у складу са потребама и распоређени на територији Републике Србије.

Повереник за избеглице и миграције ангажован је у оквиру Општинске управе – обавља поверљиве послове на решавању статусних питања и идентификовању свеобухватне проблематике избеглица и ИРЛ и путем спровођења различитих програма на локалном нивоу пружа обухватну подршку избеглим и интерно расељеним лицима, као и повратницима, кроз различите програме и индивидуалну помоћ.

Координатор за ромска питања је ангажован у оквиру локалне управе и обавља послове којима се доприноси социјалној инклузији ромске популације у свим приоритетним областима (образовање, запошљавање, здравствена и социјална заштита, становање). Посебно, координатор за ромска питања је задужен за питања грађанско-правног статуса ромске популације, који чине већину повратничке популације у општини Бујановац.

Организације грађанског друштва

Црвени крст Бујановац је организација која делује и спроводи програме социјалног, здравственог, превентивног и хуманитарног карактера зацртане у Стратегији развоја Црвеног крста Србије, Статуту Црвеног крста и Закону о јавним овлашћењима Црвеног крста а све на основу члана 4. и 23. Закона о Црвеном крсту Србије (Службени гласник РС бр.107/2005), члана 21. Закона о Друштвеним организацијама и удружењима грађана (Службени гласник СРС бр. 24/82) и члана 106. Статута Црвеног крста Србије а оријентишући се према времену у којем делује и променама које настају у раду и организовању Црвеног крста. Основ за планирање активности Црвеног крста Бујановац је Програмска оријентација Црвеног крста Србије усаглашена са Стратегијом развоја Међународне Федерације Друштва Црвеног крста и Црвеног полумесеца. Општинска организација Црвеног крста Бујановац је основана 08. Августа 1951. године.

ПОГЛАВЉЕ 2. Подаци о мигрантима

2.1. Избегла лица

Према подацима Комесаријата за избеглице и миграције³ на територији општине Бујановац из 1996. године боравило је 205 избеглих и 73 ратом угрожених лица. Према попису из 2001. године, тај број се значајно смањило, па је евидентирано 152 избегла лица и 15 лица са статусом ратом угрожених лица. Број лица се избегличим статусом се континуирано смањује, тако да од 2016. године до данас тај број износи 18 лица.

³<https://krcs.org.rs/media/uploads/Stanje%20obid%20m%20opstinama%202011.pdf>

2.2. Интерно расељена лица

Према подацима Повереништва за избеглице у Општинској управи у Бујановцу на територији општине је у периоду од маја 1992. до данас регистровано 237 избеглих и прогнаних лица са подручја Хрватске и Босне и Херцеговине и 5040 интерно расељених лица ИРЛ са подручја Косова и Метохије. У периоду од 1992 до 1999. године у Бујановцу је постојао један Колективни центар (К.Ц. "Стара циглана) где су била смештена прогнана и избегла лица из Хрватске. Од средине 1999. године тј. од доласка интерно расељених лица са подручја Косова и Метохије је оформљено још 5 Колективних центара (Мотел "Пролеће", Конак Манастира "Св. Прохор Пчињски", Бујановачка бања, Дечији вртић и Салваторе) где је било смештено 820 лица.

У 2021. години у Бујановцу постоји један колективни центар - Салваторе, у којима живи 69 интерно расељено лице.

Овај податак јасно говори да је дошло до знатног смањења броја међу избегличком популацијом и популацијом ИРЛ. Највећи разлог томе је што је велики део избеглица прихваћен у држављанство Републике Србије, те се интегрисао у локалну средину, а мањи део се вратио у земље порекла или се иселио у тзв. треће земље. Други разлог је што општина Бујановац спада у неразвијене општине па људи одлазе због лакшег запошљавања, квалитетнијег образовања, здравствене и социјалне заштите, квалитетнијег културног живота итд.

2.3. Повратници по Споразуму о реадмисији

На основу расположивих података о повратницима који су регистровани на београдском аеродрому Никола Тесла, главна места њиховог повратка према доступним подацима за период 2016-2018. године приказана су у графикону испод.

Број повратника по Споразуму о реадмисији

Укупно за период 2014-2017, Роми чине 74,6% свих регистрованих повратника (7.782 лица). До јуна 2018. године, регистрована су 693 лица (655 из Немачке), међу којима је било 499 Рома. Узимајући у обзир да је у периоду између 2014. и јуна 2017. године само у Немачкој захтев за добијање азила поднело више од 59.000 Рома, бројка од 7.782 Рома који су се у периоду између 2014. и 2017. вратили чини се доста ниском, чак и у светлу истраживања УНДП-а које наводи да се тек око 40% Рома повратника регистровало код надлежних органа у Србији (УНДП, 2018).

УНДП је прикупио микронаративе о Ромима повратницима у 2017. години. Према добијеним подацима, 87% повратника се изјаснило као незапослено, што указује да је приступ запошљавању један од главних проблема за повратнике, а то је већ последица постојеће дискриминације, основног разлога за напуштање Србије.

Државна помоћ (социјална помоћ, дечији додатан, итд.), поред (неформалних) послова и дознака из иностранства, представљају важан извор прихода за повратнике. Чини се да повратници локалну самоуправу не посматрају као релевантног партнера упркос њеној битној улози у реинтеграцији, што даље може да се тумачи и као недостатак поверења у институције.

Истраживање микронаратива такође показује начин на који економска ситуација утиче на приступ образовању, с обзиром да економске потешкоће по повратку смањују могућност да деца похађају школу. У начелу се чини да приступ образовању представља мањи проблем иако су нека деца провели године у иностранству и 24 имају врло ограничено или никакво знање српског језика или имају проблем са признавањем и валидацијом документације о завршеном школовању.

Истраживање микронаратива даље указује да се велики број повратника по повратку суочава са психосоцијалним проблемима или осећа рањивим, независно од тога да ли су те испроблеме имали пре одласка.

Велики број повратника који су се вратили из иностранства, посебно из Немачке, имају ограничено знање српског језика, што је један од главних проблема за повратнике. Овај проблем је један од главних проблема за повратнике који се вратили из иностранства, посебно из Немачке, и који се суочавају са психосоцијалним проблемима и осећају се рањивим.

Од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године, у Бујановац је по подацима Комесаријата за избеглице враћено 119 држављана Србије који нису имали, или су изгубили основ боравака.⁴ Уз то, кроз програме организованог повратка које је до 2009. године спроводио ИОМ, у протеклим годинама је у Општину Бујановац враћено 144 особа, углавном из Немачке, кроз програм ГАРП.

Обзиром да не постоје систематски и ажурирани подаци о овој популацији, постоји могућност да је број повратника знатно већи.

2.4. Мигранти без утврђеног статуса

Прихватни центар у Бујановцу створен је 19. октобра 2016. године. Налази се на простору бивше индустрије акумулатора ДП Светлост, на површини од 2.000 квадратних метара. Место је релативно изоловано од насеља, али није много удаљено од центра града. Смештајни капацитет је 220 места. У Центру су тренутно смештена 203 мигранта из блискоисточних земаља. (Јануар 2019.) У Прихватном центру бораве углавном породице са Блиског Истока. Од укупног броја тражиоца азила који се у центру налазе – готово половину чине деца. Та деца, као и из осталих центара за азил и прихватних центара, од септембра 2017. године похађају основну школу са вршњацима и малишанима из локалне заједнице и тако ће остати све док буду боравили у Србији. Прихватни центар у Бујановцу, као и сви остали центри, функционише по правилима кућног реда, излазак и улазак у центар су контролисани од стране радника Комесаријата, а корисници могу уз формално одобрење да напусте прихватни центар и у њега се врате у предвиђеном року. Сам центар је подељен на део у коме се налазе просторије у којима су смештени тражиоци азила, део у коме се налази велика трпезарија, одвојени мушки и женски тоалети, као и просторије које су намењене за одржавање личне хигијене. Такође, као и у другим центрима, и овде се налазе медицински тимови којима у раду помажу преводиоци. Такође, центар има неколико посебних просторија које су резервисане за раднике Комесаријата, других релевантних организација, Центра за социјални рад. Међу њима се налазе и специјално опремљени простори за рад са децом (дечји кутак), као и просторије за активности старијих корисника центра.

ПОГЛАВЉЕ 3. Анализа ситуације и закључци

⁴ Подаци Комесаријата за избеглице, Канцеларије за реадмисију на Аеродрому „Никола Тесла“
www.kis.gov.rs

Анализа ситуације је реализована применом четири врсте анализа:

1. Преглед стратешког и правног оквира релевантног за питања и проблеме миграната
2. Анализа заинтересованих страна на локалном нивоу
3. Објективна процена постојећег стања - SWOT анализа
4. Анализа проблема са закључцима

4.1. Преглед стратешког и правног оквира релевантног за питања и проблеме миграната

Република Србија потписница је свих основних међународних докумената из области релевантних за питања решавања статуса избеглих и интерно расељених лица, повратника по споразуму о реадмисији, азиланата и миграната у потреби без статуса а које третира овај Локални акциони план, а који су наведени у релевантним националним стратешким документима и регулисани националним законодавством.

Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним у сету докумената донетим на националном и локалном нивоу, а од значаја су за управљање миграцијама.

Стратегија за управљање миграцијама	„Службени гласник РС”, број 59/2009
Стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2015. до 2020. године	“Службени гласник РС”, бр. 62/2015
Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији	„Службени гласник РС”, број 15/2009
Стратегија супротстављања ирегуларним миграцијама у Републици Србији период од 2018. до 2020. године, са пратећим Акционим планом	“Службени гласник РС”, број 105/2018
Стратегија о економским миграцијама Републике Србије за период 2021 – 2027. године	“Службени гласник РС”, број 21/2020
Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године	“Службени гласник РС”, број 26/2016
Стратегија интегрисаног управљања границом у Републици Србији 2017-2020	„Службени гласник РС”, број 9/2017
Стратегија националне безбедности	„Службени гласник РС”, број 94/2019
Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године	“Службени гласник РС”, бр. 18/2021 и 36/2021 – исправка
Стратегија развоја образовања у Србији до 2030	„Службени гласник РС”, број 63/2021
Стратегија јавног здравља за период 2018-2026	„Службени гласник РС”, број 67/2018
Стратегија за стално унапређење квалитета здравствене заштите и безбедности пацијената	„Службени гласник РС”, број 15/2009
Национална стратегија социјалног становања	„Службени гласник РС”, број 13/2012
Стратегија превенције и заштите од дискриминације	„Службени гласник РС”, број 60/2013

Поред Устава Републике Србије, низ закона је основ различитих аспеката овог Локалног акционог плана, укључујући:

- Закон о управљању миграцијама⁵
- Закон о избеглицима⁶
- Закон о странцима⁷
- Закон о граничној контроли⁸
- Закон о азилу и привременој заштити⁹
- Споразум између Републике Србије и Европске уније о реадмисији лица која незаконито борава¹⁰ и билатерални споразуми о реадмисији са другим државама
- Закон о пребивалишту и боравишту грађана¹¹
- Закон о бесплатној правној помоћи¹²
- Закон о социјалној карти¹³
- Закон о матичним књигама¹⁴
- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености¹⁵
- Закон о заштити права и слобода националних мањина¹⁶
- Закон о националним саветима националних мањина¹⁷
- Закон о забрани дискриминације¹⁸
- Закон о социјалној заштити¹⁹
- Закон о финансијској подршци породици са децом²⁰
- Закон о основама система образовања и васпитања;²¹ Закон о предшколском образовању и васпитању;²²
- Закон о основном образовању и васпитању;²³
- Закон о средњем образовању и васпитању;²⁴
- Закон о високом образовању;²⁵
- Закон о ученичком и студентском стандарду;²⁶
- Закон о уџбеницима²⁷
- Законом о просторном плану Републике Србије од 2010. до 2020. године²⁸
- Закон о становању и одржавању стамбених зграда²⁹

⁵ „Службени гласник РС”, бр. 107/12

⁶ „Службени гласник РС”, бр. 18/92, „Службени лист СР” број 42/02 - ОВ, „Службени гласник РС”, бр. 80/10, број 107/12 - др. закон

⁷ „Службени гласник РС”, бр. 24/18 и 31/19

⁸ „Службени гласник РС”, бр. 24/18

⁹ „Службени гласник РС”, бр. 24/18

¹⁰ „Службени гласник РС”, број 105/18

¹¹ „Службени гласник РС”, бр. 87/11

¹² „Службени гласник РС”, бр. 87/2018

¹³ „Службени гласник РС”, бр. 14/2021-3

¹⁴ „Службени гласник РС”, бр. 20/2009-30, 145/2014-72, 47/2018-8

¹⁵ „Службени гласник РС”, бр. 36/09, 30/10 - др. закон, 88/10, 38/15, 113/17 - др. закон, 113/17, 40/21

¹⁶ „Службени лист СР”, бр. 13/02, „Службени гласник РС”, бр. 31/08, 30/18, 87/18

¹⁷ „Службени гласник РС”, бр. 30/08, 30/14 - РС и 95/14

¹⁸ „Службени гласник РС”, број 11/2018

¹⁹ „Службени гласник РС”, број 24/2021

²⁰ „Службени гласник РС”, бр. 111/2017, 30/2018, 46/2021, 30/2021, 30/2021, 46/2021

²¹ „Службени гласник РС”, бр. 88/2017, 17/2018, 10/2019, 6/2020

²² „Службени гласник РС”, бр. 18/2010, 30/2017, 113/2017, 30/2019

²³ „Службени гласник РС”, бр. 35/2013, 30/2017, 27/2018, 10/2019

²⁴ „Службени гласник РС”, бр. 35/2013-15, 101/2017-19, 27/2018-3 (др. закон), 6/2020-24, 32/2021-3

²⁵ „Службени гласник РС”, бр. 88/2017-81, 27/2018-3 (др. закон), 73/2018-7, 67/2019-3, 4/2020-3 (др. закон), 6/2020-20 (др. закон),

11/2021-3, 67/2021-3 (др. закон), 67/2021-7

²⁶ „Службени гласник РС”, бр. 18/2010-34, 35/2013-38, 27/2018-32 (др. закон), 10/2019-8

²⁷ „Службени гласник РС”, бр. 37/2018-13

²⁸ „Службени гласник РС”, бр. 88/2010-4

²⁹ „Службени гласник РС”, бр. 10/2021-1/2022 - др. закон

- Закон о јавном здрављу³⁰
- Закон о Црвеном крсту Србије³¹
- Закон о планском систему Републике Србије³²
- Закон о државној управи³³
- Закон о локалној самоуправи³⁴

Поред закона, релевантна су и друга правна акта која регулишу питања положаја статуса избеглих и интерно расељених лица, повратника по споразуму о реадмисији, азиланата и миграната у потреби без статуса:

- Уредба о утврђивању програма за подршку добровољног повратка странаца за период од 2019. до 2021. године³⁵
- Уредба о начину укључивања у друштвени, културни и привредни живот лица којима је признато право на уточиште³⁶
- Уредба о мерилима за утврђивање приоритета за смештај лица којима је признато право на уточиште или додељена супсидијарна заштита и условима коришћења стамбеног простора за привремени смештај³⁷
- Уредба о збрињавању избеглица³⁸
- Одлука о социјалној заштити општине Бујановац

Анализа правног оквира указала је да постоји дефинисан правни оквир за планирање активности на побољшању положаја миграната, уз напомену да стратешка документа иако временски претежно при истеку или временски истекла, ипак дају недвосмислено јасан оквир и правац за израду овог документа.

Истовремено, запажа се да је на локалном нивоу неопходна добра координација између планских аката појединачних ресора, имајући у виду да се питање положаја миграната везује, осим за област миграција и за области социјалне заштите, бриге о породици и деци, демографије и популационе политике, здравства, привреде, становања, образовања, културе, спорта, у делу активности намењених побољшању положаја најрањивијих категорија миграната.

Посебно је важна координација планирања и активности у области унапређења положаја интерно расељених лица са КиМ и повратника по споразумима о реадмисији ромске припадности, имајући у виду да су ове категорије обухваћене и Стратегијом за унапређење положаја Рома и Стратегијом за решавање питања избеглих и интерно расељених лица, као и и Локалним акционим планом за социјално укључивање Рома и Ромкиња за период 2021-2022. године.

³⁰ „Службени гласник РС”, бр. 15/2016-25

³¹ „Службени гласник РС”, бр. 107/2005

³² „Службени гласник РС”, бр. 9/09

³³ „Службени гласник РС”, бр. 79/2005-3, 101/2007-4, 95/2010-7, 99/2014-11, 30/2018-3 (др. закон), 47/2018-7

³⁴ „Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 - др. закон, 101/16 - др. закон, 47/18, 111/21 - др. закон

³⁵ „Службени гласник РС”, бр. 10/2019

³⁶ „Службени гласник РС”, бр. 101/2016, 36/2018, 36/2018

³⁷ „Службени гласник РС”, бр. 63/2015, 56/2016

³⁸ „Службени гласник РС”, бр. 20/1992, 70/1993, 105/1993, 8/1994, 21/1994, 34/1995, 34/1994

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења социјно-економског положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавања капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека с којима се локална заједница суочава и које пружа шира друштвена заједница својим правним и институционалним механизмима уколико се заобиђу препреке на том путу.

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је потпуно у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана;
- Остале наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.
- информисање и едуковање јавности за смањење дискриминације посебно осетљивих циљних група и активирање свих одговорних чинилаца из јавног, приватног и цивилног сектора.

4.2. SWOT анализа

SWOT анализа представља кључни алат стратешког планирања, којим се добијају кључне информације о себи и околини, са основном сврхом утврђивања стратешких прилика и претњи у окружењу као и анализи сопствених стратешких снага и предности. SWOT анализа има задатак да омогући управљачном телу да развије стратегију на основу релевантних информација, тј. да максимизирањем сопствених снага и прилика из окружења уз минимизацију претњи и слабости, постигне највећи успех.

У наставку се налази SWOT анализа у области подршке избеглим и интерно расељеним лицима, повратницима по Споразуму о реадмисији, азилантима и мигрантима у потреби без статуса у Општини Бујановац.

<ul style="list-style-type: none"> • Формиран Савет за миграције Општине Бујановац • Постојање организационих капацитета у оквиру локалне управе • Центар за социјални рад са својим организационим и људским капацитетима; • Постојећа мрежа образовних установа у области предшколског, основношколског и средњошколског образовања; • Одлука о правима из области социјалне заштите предвиђа широк спектар услуга социјалне заштите; • Дом здравља са развијеном мрежом здравствених услуга • Национална служба запошљавања која реализује активне мере запошљавања на локалном нивоу 	<ul style="list-style-type: none"> • Тешкоће у праћењу кретања и евидентирања миграната • Непостојање ажуриране евиденције о избеглим, ИРЛ, повратницима, као и јединствене евиденције и размене података • Недовољна умреженост и сарадња локалних актера • Недовољна информисаност избеглих, расељених лица и повратника о правима и услугама • Немотивисаност повратника да се пријаве; • проблеми и потребе избеглица, интерно расељених лица и повратника нису кључни приоритети локалне власти; • Недовољна заинтересованост донатора, друштвено одговорних компанија за решавање ове проблематике.
<p>ПРЕДНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Постојање националног стратешког и законског оквира • Могућност образовања и усавршавања • Могућности за привредне активности • Активности и подршка КИРС-а • Могућност изградње социјалних станова • Реформе у социјалној заштити, образовању, запошљавању • Понуда различитих облика неформалног образовања • Приступ донацијама; доступни међународни фондови и међународне организације и агенције које делују на територији Републике Србије 	<p>ПРЕДНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недовољно заокружен национални стратешки и законски оквир (исте исте стратегије, закони који нису усвојени – на пример, Закон о расељеним лицима) • Закон о локалној самоуправи (изостанак надлежности) • Предрасуде у односу на избегла и интерно расељена лица, повратнике, азиланте и мигранте • Некљесност у погледу развоја мигрантског кретања • Пандемија КОВИД-19

Анализа стања је указала на најкарактеристичније проблеме избеглица, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији. Негативним одређивањем надлежности констатовано је да Општина Бујановац у делу услуга везаних за услов пребивалишта, истима не може пружити довољно адекватну и ефикасну помоћ. Оно у чему би Општина Бујановац кроз органе, институције и фондове могао допринети побољшавању социјалне слике избеглих и интерно расељених лица као и повратника по споразуму о реадмисији је:

1. Решавање стамбеног питања, побољшање услова становања, стамбених капацитета- Нерешено стамбено питање вишечланих породица и проблеми у располагању имовином у земљама и местима порекла значајно доприносе социјалном сиромаштву и лошем квалитету живота избеглих, ИРЛ и повратника, што је директан проблем локалне заједнице
2. Запошљавање и јачање економског положаја миграната (избеглих, ИРЛ, повратника по Споразуму о реадмисији)
3. Ефикаснија правна помоћ и социјална заштита којом се доприноси социјалној инклузији посебно осетљивих група, као и њиховој социјалној интеграцији.

Неизвесност у даљем развоју мигрантске кризе и непознавање мигрантских рута у будућности отежава адекватно припремање Општине да одговори на изазове те врсте. Кључни актери у Општини Бујановац нису довољно упознати са процедурама везаним за мигранте без утврђеног статуса. Потребно је континуирано радити на јачању толеранције и подизању свести домицилног становништва а у вези са проблемима избеглих, интерно расељених лица повратника по споразуму о реадмисији, миграната без утврђеног статуса и тражиоца азила на територији Општине Бујановац.

Најважнији закључци ове анализе:

- Главне снаге локалне заједнице значајне за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника су међусекторска сарадња локалне самоуправе, ресорних институција, организација цивилног друштва и привреде и њихово заједничко искуство и заинтересованост за решавање ових проблема, али и спремност саме локалне самоуправе да издвоји финансијска средства и омогући реализацију планираних активности.
- Неразвијен невладин сектор као и интерност самих избеглица, интерно расељених лица и повратника главне су слабости на којима се мора радити како би се превазишле и омогућила што боља интеграција у друштво као и побољшање њиховог материјалног стања.
- Исуства локалне самоуправе у припреми пројектних предлога отвара могућности прибављања донаторских средстава која су неопходна за испуњење свих активности ЛАП-а. Све то би требало да допринесе превазилањању препрека као што су неповољна економска ситуација, као и регионална неуједначеност.

- Постоји велика подршка локалној заједници, како од Комесаријата за избеглице Републике Србије, тако и међународних партнера. Могућност представља и Национална стратегија реинтеграције повратника, Стратегија социјалног укључивања Рома и Ромкиња, као и други стратешки документи од значаја за унапређење положаја ових група.
- Међутим, стање у општини оптерећује и извешан број препрека, пре свега нестабилна и непредвидљива безбедносна ситуација у региону, као и могућност избијања и ескалације конфликта. С друге стране, нејасан је тренд и обим процеса реадмисије и повратка држављана Србије у локалну заједницу. Отежаној ситуацији доприноси и неповољна економска ситуација у земљи, последице Ковид 19 епидемије, претња од глобалне економске кризе, регионална неуједначеност.

Анализа проблема

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Бујановац:

- **Незапосленост:** У општини Бујановац је релативно низак ниво развијености малог и средњег предузетништва, не рачунајући услужни сектор (трговина) што објективно умањује могућност за запошљавање. Незапосленост је счигледна и код локалног становништва у целом Пчињском округу. Због целокупне економске ситуације и неповољне образовне структуре избегла и интерно расељена лица принуђена су да би обезбедили средства за егзистенцију својих породица посао траже у тз. "сивој зони". У повратничким домаћинствима, у највећем броју случајева ниједан од чланова домаћинства није формално запослен, а на црно ради тек неколико.
- **Нерешено стамбено питање:** Лоша материјална ситуација условљавају живот вишечланих породица у јавно малом простору. У приватном смештају живе ___ привремено расељених лица с четири и више чланова у неадекватним условима за живот где плаћају висок закуп. И повратници у Бујановцу се суочавају са сличним проблемима – велики број породица су вишегенерацијске и вишечлане, живе у неусловним просторима, у малој квадратури с недовољно простора.
- **Отежано располагање имовином:** Избегла лица чија је имовина остала у Хрватској и Босни и Херцеговини, као и интерно расељена лица с Косова и Метохије, имају проблема с коришћењем и управљањем својом имовином.

Општи закључци анализе – спорна питања

Из претходних анализа може се закључити следеће:

- Општина Бујановац располаже капацитетима за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на својој територији, нарочито у области људских ресурса, институционалног искуства и спремности локалне самоуправе да се бави проблемима ове циљне групе грађана;
- С обзиром на све проблеме које прати глобална криза, као и различите развојне потребе општине, питање унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника је једно од битних проблема у контексту развоја локалне заједнице;
- Образовни ниво избеглих, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији у општини Бујановац не одговара потребама локалне самоуправе што отежава њихово запошљавање и активно укључивање у живот локалне заједнице.
- Нерешено стамбено питање вишечланих, вишегенерацијских породица-корисника и проблеми у располагању сопственом имовином у земљама порекла, значајно доприносе социјалном сиромаштву и неповољном квалитету живота избеглих и интерно расељених лица и представљају један од кључних проблема за унапређење њиховог положаја.
- Обухват избеглих, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији је релативно низак, и често неадекватан њиховим потребама.

Анализа заинтересованих страна

Кључни партнери локалној самоуправи су:

- Повереништво за избеглице које припада Општинској управи општине Бујановац-Одељење друштвене делатности . Повереништво има дуггодишње искуство и знања у свој области и директно се бави решавањем свих проблема ове циљне групе, како административних, тако, понекад и
- Центар за социјални рад Бујановац у спровођењу мера социјалне заштите одлучује о остваривању права на материјално обезбеђење породице, права на туђу негу и помоћ, права на оспособљавање за рад, о мерама старатељске заштите, хранитељству и усвојењу, смештају у установу социјалне заштите. Корисници услуга социјалне заштите су деца без родитељског старања, деца у сукобу са законом, деца са инвалидитетом, деца из породица са поремећеним породичним односима, одрасла и стара лица у стању социјалне потребе, жртве породичног насиља. У примени општинске Одлуке о социјалној заштити и социјалној сигурности грађана, Центар за социјални рад одлучује о остваривању права на

једнократну почану помоћ и права на коришћење локалних услуга социјалне заштите (радно ангажовање, помоћ у кући, дневни боравак за децу са сметњама у развоју, социјално становање уз подршку, смештај у Прихватну станицу).

- **Дом здравља** Бујановац пружа услуге примарне здравствене заштите. Избеглица, интерно расељена лица и повратници остварују своја права у овој области, као и сви други грађани.
- **Образовне институције** – основне и средње школе кроз своје редовне програмске активности обухватају и пружају могућност избеглих, интерно расељених лица и повратника да стекну одређено образовање.
- **Национална служба за запошљавање** – Филијала Врање, ПЗ Бујановац спроводи различите програме подршке запошљавању незапослених, радно способних који активно траже посао. Избегла, интерно расељена лица и повратници имају једнаке могућности као и сви други да се укључе у активности Националне службе за запошљавање и користе ове програме.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника су: сва избегла, интерно расељена лица и повратници по Споразуму о реадмисији који живе на подручју општине Бујановац.

Препоруке

Препоруке за будуће планирање унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника

- Спремност локалне самоуправе да се бави унапређењем положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника требало би да се практично реализује кроз партнерство и сарадњу свих локалних актера значајних за питања избеглих, интерно расељених лица и повратника, уз коришћење свих расположивих људских ресурса и искуства различитих организација и институција;
- Унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника требало би да буде део свеобухватног развојног приступа у локалној заједници, да се третира као део социјално-економског контекста и да му се не приступа као евентуално искључивом питању социјалне заштите.

Локални акциони план посебно је усмерен на:

- Јачање организационих капацитета и капацитета људских ресурса у оквиру јавног и цивилног сектора,
- Унапређење могућности за запошљавање избеглих, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији;
- подстицање активног учешћа избеглих, интерно расељених лица и повратника у решавању и унапређењу сопственог статуса у локалној заједници.

ПОГЛАВЉЕ 4. Приоритетне групе

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Бујановац су следећи:

- Уочљивост и сложеност проблема ове циљне групе у локалној заједници;
- Хитност решавања проблема;
- Социјално-економски статус породице (материјално стање, старосна структура породице, брачни статус, запосленост чланова породице, образовни профил чланова породице, здравствени статус породице, стамбени статус);
- Досадашњи ниво обухвата лица и група организованом друштвеном подршком;
- Капацитети и компетенције локалне самоуправе, ресорних институција и организација цивилног друштва за решавање проблема.

На основу критеријума који су базирани на тежини и раширености проблема са којима се суочавају избеглице, ИРЛ и повратници, овај Локални акциони план ће примарно бити усмерен на:

- Избеглице, ИРЛ и повратници који немају трајно решено стамбено питање
- Избеглице, ИРЛ и повратници који имају у власништву стамбени објекат, коме је потребна адаптација или реконструкција
- Избеглице, ИРЛ и повратници који су започели индивидуалну стамбену изградњу, а немају средстава да је доврше
- Незапослена радно способна избегла, ИРЛ и повратници, без одговарајуће квалификације

Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета су :

- вишечлане и вишегенерацијске породице
- породице без сталних месечних примања
- самохрани родитељи
- жене
- породице чији је члан/ови ОСИ, хронично болесна особа и/или дете са сметњама у развоју
- породице РВИ

ПОГЛАВЉЕ 5. Општи и специфични циљеви

Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета као и од потребе да се положај избеглица, ИРЛ и повратника свеобухватно унапреди, Локалним акционим планом за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника дефинисан је следећи општи циљ (ОЦ) који је реално могуће остварити у периоду од 2022. до 2025. године, и то путем системских и одрживих програма у

Општи циљ: Остварити стабилан и сигуран живот избеглица, ИРЛ и повратника у складу са њиховим потребама и жељама, уз подршку локалних власти и грађана, у циљу побољшања њиховог положаја и интеграције у друштво.

општини Бујановац:

За потребе остварења општег циља предвиђени су следећи специфични циљеви и мере:

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 1: Унапредити услове становања избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији

Мера 1.1. До краја 2025. године стамбено збринуте најмање 20 најугроженијих избегличких, ИРЛ и породица повратника доделом 15 монтажних кућа у сарадњи са донаторима;

Мера 1.2. До краја 2025. године стамбено збринуте најмање 20 породица избеглица, ИРЛ и повратника, изградњом најмање 20 стамбених јединица за социјално становање;

Мера 1.3. До краја 2025. године унапредити услове становања за најмање 15 породица избеглица, ИРЛ и повратника, обезбеђивањем средстава за грађевински материјал за завршетак започете градње стамбених јединица или адаптацију постојећих несловних стамбених објеката;

Мера 1.4. До краја 2025. године збринуте најмање 15 породица избеглица, ИРЛ и повратника кроз програме откупа сеоских домаћинстава (кућа са окућницом);

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 2: Подићи ниво запошљавања и запошљивости избеглих, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији који имају пребивалиште у Општини Бујановац

Мера 2.1. У периоду од 2022. до краја 2025. године економски оснажити најмање 50 породица, избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програме преквалификације и доквалификације у сарадњи с Филијалом Националне службе за запошљавање и међународним партнерима

Мера 2.2. До краја 2025. године реализовати програм обука за младе из посебно осетљивих група (ИРЛ, повратници по Споразуму о реадмисији, Роми/Ромкиње) у циљу повећања њихове конкурентности на тржишту рада

Мера 2.3. До краја 2025. године реализовати програм обука за младе из посебно осетљивих група (ИРЛ, повратници по Споразуму о реадмисији, Роми/Роминије) у циљу повећања њихове конкурентности на тржишту рада

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ 3: Унапредити систем социјалне заштите избеглих, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији успостављањем афирмативних мера у циљу повећања њихове социјалне инклузије и интеграције у локалну заједницу.

Мера 3.1. У периоду од 2022. до краја 2025. године обезбедити услугу помоћи у кући за стара и одрасла лица са инвалидитетом у складу са Законом о социјалној заштити

Мера 3.2. Унапредити капацитете услуге дневног борава за децу са сметњама у развоју и омогућити укључивање деце из породица избеглих, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији

Мера 3.3. До 2025.године успоставити одржив модел саветодавно едукативне и психо – терапијске подршке осетљивим групама, посебно избеглим лицима, ИРЛ и повратницима по Споразуму о реадмисији

Comment [H1]: Потребне додатне консултације.

Специфични циљеви се остварују реализацијом већег броја мераи активности у свакој посебној области. Степен остварености општег циља се прати и на основу показатеља (индикатора) ефекта; оствареност посебних циљева се прати и мери на основу показатеља (индикатора) исхода, док се степен остварености планираних мера прати путем дефинисања показатеља (индикатора) резултата.

ПОГЛАВЉЕ 6 Активности-задачи за реализацију ЛАП-а

Активност		Резултат	Индикатор	Потребни ресурси Буџет ЛС и др. ресурси	Други извори Други ресурси	Носилац	Партнери
1. Унапредити услове становања избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији							
Мера 1.1							
1.1.1. Број идентификованих породица							
1.1.1.1.	Број идентификованих породица	<ul style="list-style-type: none"> Формирана база података 	<ul style="list-style-type: none"> Број лица идентификованих у бази Број и структура података у бази 	Постојећа средства		ОУ Бујановац Повереник	Савет за управљање миграцијама
1.1.1.2.	Припрема предлога пројекта, укључујући и припрему потребне грађевинске документације и добијање дозволе локацијске дозволе	<ul style="list-style-type: none"> Припремљен предлог пројекта Припремљена грађевинска документација Издао локацијска дозвола 	<ul style="list-style-type: none"> Предлог пројекта Грађевинска документација Локацијска дозвола 	Постојећа средства		Одељење за ЛЕР	Савет за управљање миграцијама
1.1.1.3.	Потписивање уговора са донатором	<ul style="list-style-type: none"> Замључен уговор са донатором 	<ul style="list-style-type: none"> Уговор са донатором Износ одобрених средстава 	176.000€		Председник општине	Међународни партнер
1.1.1.4.	Доношење Правилника о критеријумима за одабир приоритетних породица	<ul style="list-style-type: none"> Усвојен Правилник 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука Општинског већа о усвајању Правилника 			Општинско веће	ОУ Бујановац
1.1.5.	Расписивање јавног	<ul style="list-style-type: none"> Објављен јавни оглас 	<ul style="list-style-type: none"> Број пријава на 	Постојећа		ОУ Бујановац	

конкурс за доделу монтажних кућа	за доделу монтажних кућа	јавни позив за доделу монтажних кућа	средства		
1.1.6. Избор корисника и објављивање конкурсних листе	<ul style="list-style-type: none"> Утврђена коначна листа 	<ul style="list-style-type: none"> Одобрано 15 породица корисника 	Постојећа средства	ОУ Бујановац	Савет за управљање миграцијама Донатор Корисници
1.1.7. Закључивање уговора са корисницима	<ul style="list-style-type: none"> Уговори 	<ul style="list-style-type: none"> Закључено 20 уговора о додели монтажних кућа 	Постојећа средства	ОУ Бујановац	Корисници
1.1.8. Расписивање јавне набаве за избор извођача радова и одабир најповољније понуде	<ul style="list-style-type: none"> Расписана јавна набавка 	<ul style="list-style-type: none"> Број пристиглих понуда Тендерска документација 	Постојећа средства	Комисија за јавне набаве ОУ Бујановац	
1.1.9. Закључивање уговора са изабраним извођачем радова	<ul style="list-style-type: none"> Закључен уговор са извођачем радова 	<ul style="list-style-type: none"> Уговор са извођачем радова 	Постојећа средства		
1.1.10. Поставаљање монтажних кућа и праћење динамике и квалитета радова	<ul style="list-style-type: none"> Постављено 20 монтажних кућа 	<ul style="list-style-type: none"> Идате употребе дозволе за 20 монтажних кућа од стране надлежног органа 	Постојећа средства	Извођач радова	Надзорни орган
1.1.11. Потписивање уговора са корисницима понуди	<ul style="list-style-type: none"> Потписани уговори 	<ul style="list-style-type: none"> Број потписаних уговора у року 	Постојећа средства	ОУ Бујановац	
1.1.12. Усвајање корисника	<ul style="list-style-type: none"> Усвајено 20 породица корисника 	<ul style="list-style-type: none"> 20 извештаја о усвајању корисника 	Постојећа средства		
1.1.13. Медијска подршка	<ul style="list-style-type: none"> Јавност упозната са циљевима пројекта 	<ul style="list-style-type: none"> Број медијских прилога 	Постојећа средства	Локални и национални медији	Савет за миграције

Мера 1.2. 10 краја 2025. године стабено збринуги најмање 20 породица интерно расељених лица и повратника до

основу Споразума о радним мјестима и изградњом најмање 20 стамбених јединица за социјално становање						
Активност	Резултат	Индикатор	Потребни ресурси		Носилац	Партнери
			Буџет ЛС и др. ресурси	Други извори		
1.2.1. Обезбјеђивање и опремање административне локације за изградњу стамбених јединица	<ul style="list-style-type: none"> • Опређљена локација • Локација инфраструктурно опремљена 	<ul style="list-style-type: none"> • Одлука СО о опређљивању локације усвојена • Локацијске дозволе издате • Привлучица на електро и комуналну инфраструктуру обезбјеђена 			ОУ Бујановац Одељење за урбанизам	Савет за управљање миграцијама
1.2.2. Израда финансијске плана и плана прикупљања средстава за изградњу стамбених јединица	<ul style="list-style-type: none"> • Финансијски план израђен и усвојен • Успостављени контакти са потенцијалним националним и међународним партнерима 	<ul style="list-style-type: none"> • Одлука о усвајању финансијског плана • Број националних и међународних партнера са којима је успостављен формални контакт 			ОУ Бујановац	Национални и међународни партнери
1.2.3. Израда предлога пројекта (укључујући и грађевинског пројекта) за изградњу стамбених јединица социјалног становања	<ul style="list-style-type: none"> • Израђен грађевински пројекат и пратећа документација • Припремљен предлог пројекта 	<ul style="list-style-type: none"> • Одобрен грађевински пројекат 			ОУ Бујановац Одељење за ЛЕР Одељење за урбанизам	Савет за управљање миграцијама
1.2.4. Потписивање уговора са националним и/или међународним партнером	<ul style="list-style-type: none"> • Пројекат одобрен од стране националног и/или међународног партнера 	<ul style="list-style-type: none"> • Завључен уговор о реализацији пројекта • Висина одобрених средстава за реализацију пројекта 		500.000 €	Председник општине ОУ Бујановац	Национални и међународни партнери
1.2.5. Спровођење јавне набаве за одабир	<ul style="list-style-type: none"> • Одабран извођач радова у складу са 	<ul style="list-style-type: none"> • Расписана јавна набавка • Одабран најповољнији 			ОУ Бујановац	Извођач радова

Материјали за завршетак изложбеног програма или адаптацију старих неусловних стамбених објеката						
Активност	Резултат	Иницијатор	Потребни ресурси		Носилац	Партнери
			Буџет ЛС и др. ресурси	Други извори		
1.3.1. Обезбеђивање средстава за реализацију програма подршке у управљењу стамбених услуга набавком грађевинских панела за 15 породица	<ul style="list-style-type: none"> Обезбеђена средства за подшину 15 породица у грађевинском материјалу 	<ul style="list-style-type: none"> Израђен пројекат Завршен уговор са донатором 	67.000 €		ОУ Бујановац	Национални и/или међународни партнер
1.3.2. Формирање комисије за избор корисника	<ul style="list-style-type: none"> Формирања Комисија 	<ul style="list-style-type: none"> Решења о формирању комисије 			ОУ Бујановац	
1.3.3. Доншење Правилника о критеријумима за избор корисника подршке	<ul style="list-style-type: none"> Усвојен Правилник 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука ОВ о усвајању Правилника 			Општинско веће	
1.3.4. Расписивање јавног позива	<ul style="list-style-type: none"> Расписан јавни позив 	<ul style="list-style-type: none"> Број захтева за подршком 			ОУ Бујановац	
1.3.5. Избор корисника и израда прелиминарне листе	<ul style="list-style-type: none"> Утврђена и објављена прелиминарна листа 	<ul style="list-style-type: none"> Залишници и извештаји 			ОУ Бујановац	
1.3.6. Израда и објављивање коначне листе	<ul style="list-style-type: none"> Утврђена коначна листа корисника 	<ul style="list-style-type: none"> Залишници и извештај 			ОУ Бујановац	
1.3.7. Расписивање јавне набавке и избор најповољнијег понуђача	<ul style="list-style-type: none"> Расписано јавна набавка Сprovedена јавна набавка Извршен избор најповољнијег понуђача 	<ul style="list-style-type: none"> Документација о јавној набавци Уговор са изабраним понуђачем 			ОУ Бујановац	
1.3.8. Потписивање уговора са корисницима	<ul style="list-style-type: none"> Потписани уговори 	<ul style="list-style-type: none"> Број потписаних уговора 			ОУ Бујановац	Донатор
1.3.9. Испорука грађевинског материјала	<ul style="list-style-type: none"> Испоручени грађевински панели 	<ul style="list-style-type: none"> Број испоручених панела 			ОУ Бујановац	Савет за управљање миграцијама Донатор
1.3.10. Праћење уградње	<ul style="list-style-type: none"> Услоглашено праћење 	<ul style="list-style-type: none"> Број извештаја о 			Поверљив	Савет за

грађевинског материјала	уграђење у складу са Правилником и уговором	праћену уградње	управљаче миграцијама Донатор
1.3.11. Извештај о реализацији пројекта	<ul style="list-style-type: none"> Успостављена динамика извештавања у складу у са захтевима пројекта 	<ul style="list-style-type: none"> Периодични и финални извештаји 	
Мера 1.4.			
У периоду од 2022. до краја 2025. године збринуги најмање 15 породица избеглих, ИРЛ и повратника по Споразуму о реадмисији путем програма откупа сеоских домаћинстава (кућа са окупацијом)			
Активност	Резултат	Индикатор	Носилац
			Потребни ресурси
			Буџет ДС и др. ресурси
1.4.1. Идентификовање потреба за подршком потенцијалних корисника	<ul style="list-style-type: none"> Идентификоване потребе за подршком најмање 15 породица 	<ul style="list-style-type: none"> Број идентификованих породица 	Савет за миграције Савет за миграције
1.4.2. Идентификовање расположивих сеоских кућа	<ul style="list-style-type: none"> Идентификовано најмање 15 домаћинстава које су одлучиле да продају своје сеоске куће са окупацијом 	<ul style="list-style-type: none"> Број идентификованих породица 	Месне заједнице Савет за миграције
1.4.3. Израда плана привулања средстава за откуп сеоских домаћинстава	<ul style="list-style-type: none"> Израђен план привулања средстава Успостављени контакти са партнерима 	<ul style="list-style-type: none"> План за привулање средстава израђен Број формалних контаката са партнерима 	Савет за миграције Национални и међународни партнери
1.4.4. Обезбеђење финансијска средстава за откуп 15 сеоских домаћинстава са окупацијом	<ul style="list-style-type: none"> Обезбеђена финансијска средства за откуп 15 сеоских домаћинстава са окупацијом 	<ul style="list-style-type: none"> Израђен предлог пројекта Закључен уговор о реализацији пројекта Износ обезбеђених средстава 	Национални и међународни партнери
1.4.5. Формирање Комисије за одабир	<ul style="list-style-type: none"> Формирана Комисија за одабир 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука о формирању Комисије 	ОУ Бујановац

	дп. ресурси				
2.1.1. Идентификовале потреба за одређеним занимањима и изради програма прекавалификација	НСЗ			Савет за миграције	
2.1.2. Презентација програма и јавно оглашавање путем медија	ОУ Бујановац	<ul style="list-style-type: none"> Број и врста одређених занимања Број одржаних презентација, број учесника на презентацијама, Број и врста медијских оглашавања 	<ul style="list-style-type: none"> Идентификоване потребе за одређеним занимањима и израђен програм прекавалификација Одржане најмање 2 презентације за најмање 50 потенцијалних корисника. Оглашен програм преко локалних ТВ станица у трајању од 7 дана 	НСЗ Филијала Врање/ПУ Бујановац Мсдин	
2.1.3. Израда критеријума за укључивање корисника у програме прекавалификације и избор корисника у складу са критеријумима	ОУ Бујановац	<ul style="list-style-type: none"> Број и врста критеријума, Број изабраних корисника 	<ul style="list-style-type: none"> Формирани критеријуми за укључивање корисника у програме прекавалификације, изабрани корисници за програме прекавалификације 	НСЗ Филијала Врање/ПУ Бујановац	
2.1.4. Припремање распоред обуче кандидата	НСЗ Филијала Врање/ПУ Бујановац	<ul style="list-style-type: none"> Број кандидата по занимањима 	<ul style="list-style-type: none"> Направљен распоред обуче кандидата 	НСЗ Филијала Врање/ПУ Бујановац	
2.1.5. Реализација програма обуче	Реализатор обуче	<ul style="list-style-type: none"> Број и врста реализованих обука (врста занимања), број полазника који су успешно завршили обуке 	<ul style="list-style-type: none"> Одржане обуке за кориснике програма прекавалификације. Обуку је успешно завршило најмање 50 полазника 	НСЗ Филијала Врање/ПУ Бујановац	
2.1.6. Информисање	ОУ Бујановац	<ul style="list-style-type: none"> Број послодавца који 	<ul style="list-style-type: none"> Одржани саставци 	НСЗ Филијала	

Активност	Рок	Резултат	Индикатор	Потребни ресурси		Носилац	Партнери
				Буџет ЛС у др ресурси	Други извори		
последоваца о новим кадровама		са последованима из одговарајућих привредних области	су показали спремност да приме на проби рад особе које су успешно завршиле обуку				Врање/ПЗ Бујановац Предузетни иницијали Локални медији
2.1.7. Медијска презентација целокупне реализације програма		<ul style="list-style-type: none"> Објављене информације о програму на локалним ТВ каналима и штампаним медијима 	<ul style="list-style-type: none"> Број и врста ТВ прилога о програму, број чланака у новинама 		ОУ Бујановац		КИРС, УНХЦР, локални медији
Мера 2.2.							
До краја 2025. године економски оспособити најмање 15 породица, избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз подршку самозапошљавању (Start Up) у сарадњи с Фидијалом Националне службе за запошљавање и међународним партнерима							
2.2.1. Презентовање програма непосредним контактом и оглашавањем путем локалних медија		<ul style="list-style-type: none"> Сдржане најмање 2 презентације са најмање 15 потенцијалних корисника Оглашени програм преко локалних медија у трајању од 7 дана 	<ul style="list-style-type: none"> Број одржаних презентација Број учесника на презентацијама Број прилога у медијима 			Поверени	Национална служба за запошљавање, Фидијала Врање, ПЗ Бујановац Медија
2.2.2. Истраживање локалних потреба - потреба тржишта рада и услуга		<ul style="list-style-type: none"> Идентификоване области за подршку Идентификоване потребе тржишта рада и услуга 	Профилисана активност			НСЗ Фидијала Врање/ПЗ Бујановац	Удружење малих и средњих предузетника
2.2.3. Идентификовање заинтересованих лица за Start Up програм(интересовања,		Идентификована лица за Start Up програм	Број и структура заинтересованих лица			Поверени	НСЗ Фидијала Врање/ПЗ Бујановац

медиа	преко понављаних медија у трајању од 7 дана	преко понављаних медија у трајању од 7 дана	преко понављаних медија у трајању од 7 дана	преко понављаних медија у трајању од 7 дана	преко понављаних медија у трајању од 7 дана	Медији
2.3.2. Реализација програма „Soft skills“ за младе који припадају посебно осетљивим групама	<ul style="list-style-type: none"> Реализован програм обука за стицање „Soft skills“ за младе који припадају посебно осетљивим групама (ИРЛ, повратници по Споразуму о реадмисији, Роми и Ромкиње) 	<ul style="list-style-type: none"> Најмање 25 младих који су похађали програм 	НСЗ Филмјала Врање/П/ Бујановац Удружења младих	Међународни партнери		
2.3.3. Реализација програма унапређења дигиталних вештина за младе који припадају посебно осетљивим групама	<ul style="list-style-type: none"> Реализован програм обука за стицање дигиталних вештина младих који припадају посебно осетљивим групама (ИРЛ, повратници по Споразуму о реадмисији, Роми и Ромкиње) 	<ul style="list-style-type: none"> Најмање 25 младих који су похађали програм 	НСЗ Филмјала Врање/П/ Бујановац Удружења младих	Међународни партнери		
2.3.4. Реализација програма BET вештака за 15 младих који припадају посебно осетљивим групама	<ul style="list-style-type: none"> Реализован BET програм за младе који припадају посебно осетљивим групама (ИРЛ, повратници по Споразуму о реадмисији, Роми и Ромкиње) 	<ul style="list-style-type: none"> Најмање 25 младих који су похађали програм 	Народни универзитет	Међународни партнери		
2.3.5. Медијска презентација реализације програма	<ul style="list-style-type: none"> Објављене информације о програму на локалним медијима 	<ul style="list-style-type: none"> Број и врста медијских прилога 	локални медији			

Циљ 3 Успредити систему социјалне заштите истражних, интерно расељених лица и повратника по споразуму о задацима у успостављању афирмативних мера у циљу повећања њихове социјалне инклузије и интеграције у локалну заједницу.

Мера 3.1. У периоду од 2022. до краја 2025. године обезбедити услугу помоћи у кући за стара и одрасла лица са инвалидитетом у складу са Законом о социјалној заштити

Активност	Р и Резултат	Индикатор	Потребни ресурси		Носилац	Партнери
			Буџет ЛС и др. ресурси	Други извори		
3.1.1. Израда и усвајање Правилника о критеријумима и мерилима за пружање услуга помоћи у кући за стара и одрасла лица са инвалидитетом	<ul style="list-style-type: none"> Усвојен Правилник о критеријумима и мерилима за пружање услуга помоћи у кући за стара и одрасла лица са инвалидитетом 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука Општинског већа о усвајању Правилника о критеријумима и мерилима за пружање услуга помоћи у кући за стара и одрасла лица са инвалидитетом 			Општинско веће Бујановац	
3.1.2. Израда и усвајање Одлуке о методологији обрачунавања цене услуге помоћи у кући у складу са Законом о социјалној заштити	<ul style="list-style-type: none"> Усвојена Одлука о цени услуге помоћи у кући 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука Скупштине општине Бујановац о усвајању Одлуке о методологији обрачунавања цене услуге помоћи у кући 			Скупштина општине	Општинско веће ОУ Бујановац
3.1.3. Поднети ромску женску организацију у процесу лицензирања за пружање услуга помоћи у кући у складу са Законом о социјалној заштити и	<ul style="list-style-type: none"> Реализована акредитована обука за најмање 20 геронтодомаћица (изабела, ИРЛ, повратнице по Споразуму о реализацији, Ромење) организација за Израђена неопходна документација за 	<ul style="list-style-type: none"> Решење о формирању правног лица или удружења грађана Број геронтодомаћица које су акредитоване за пружање услуге Решење о лицензирању организација социјалне заштите 			ОУ Бујановац	Ромска женска организација

Активност	Резултат	Индикатор	Потребни ресурси		Партнери
			Буџет ЛС и др. ресурси	Други извори	
<p>Правилником о лиценцирању организација социјалне заштите</p>	<p>лиценцирање у складу са Правилником о лиценцирању организација социјалне заштите</p> <ul style="list-style-type: none"> Захтев за лиценцирање достављен Министарству рада, запошљавања, борачких и социјалних питања 	<p>Одлуком о буџету одређена средства за реализацију услуге помоћи у кући</p>			Скупштина општине Бујановац
<p>3.1.4. Обезбеђивање средстава у буџету ЛС за 2021. годину за финансирање услуге помоћи у кући за одрасла и стара лица</p>	<p>Обезбеђена средства у буџету Општине Бујановац за пружање услуге помоћи у кући за стара и одрасла лица са инвалидитетом</p>	<ul style="list-style-type: none"> Изабрана женска ромска организација у поступку јавне набавке услуге помоћи у кући 			Ромске женске организације
<p>3.1.5. Расписивање јавне набавке пружаоца услуга помоћи у кући</p>	<p>Расписана јавна набавка пружаоца услуга помоћи у кући за стара и одрасла лица</p>	<ul style="list-style-type: none"> Број ангажованих геронтодомаћица Број корисника/ца услуга помоћи у кући 			ОУ Бујановац
<p>3.1.6. Пружање услуге помоћи у кући</p>	<p>Услуга помоћи у кући за стара и одрасла лица пружа се за најмање 30 корисника</p>	<ul style="list-style-type: none"> Услуга помоћи у кући за стара и одрасла лица пружа се за најмање 30 корисника 			Пружалац услуге
<p>Мера 3.2. Успредити капацитете услуге дневног борава за децу са сметњама у развоју и омогућити укључивање деце из породица избеглих и Л и повратника по Споразуму о рехабилитацији</p>					
Активност	Резултат	Индикатор	Потребни ресурси		Партнери
			Буџет ЛС и др. ресурси	Други извори	Пружалац
3.2.1.					
3.2.2.					

Comment (M2): Нејасну ми информацију за дефинисање активности. Да ли је услуга већ успостављена? Ако несте, колико има корисника? Да ли су укључене деца из ИРЛ, повратници и ромска породица? Да ли је изабран пружалац? Да ли је пружалац лиценциран? Да ли постоји простор? И да ли је опремљен?

Активност	Резултат	Иницијатор	Потребни ресурси		Носилац	Партнери
			Буџет ЛС и др. ресурси	Други извори		
3.2.3.						
3.2.4.						
3.2.5.						
3.2.6.						
3.2.7.						
Мера 3.3.	Д: 2025. године успоставити одржна модела саветодавно едукативне и социјалне – територијске подршке осетљивим групама, посебно и бездомним лицима, ИРЛ и повратницима по Споразуму о реадмисији					
3.3.1.	Изменама и допунама Одлуке о социјалној заштити Општине Бујановац предвиђена услуга Саветодавних група за социјалну инклузију осетљивих група	<ul style="list-style-type: none"> Одлуком о социјалној заштити Општине Бујановац предвиђена услуга Саветодавних група за социјалну инклузију осетљивих група 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука Општинског већа Општине Бујановац о усвајању измена и допуна Одлуке о социјалној заштити Општине Бујановац 		ОУ Бујановац Општинско веће	Општинско веће Бујановац
3.3.2.	Определити за потребе успостављања услуге Саветодавних група за социјалну инклузију	<ul style="list-style-type: none"> Определен простор у власништву Општине Бујановац за потребе успостављања услуге Саветодавних група за социјалну инклузију 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука Општинског већа Општине Бујановац о додели простора за потребе успостављања услуге Саветодавних група за социјалну инклузију 		ОУ Бујановац Општинско веће	Општинско веће Бујановац
3.3.3.	Израдити и усвојити Правилник о раду Саветодавних група за социјалну инклузију осетљивих група	<ul style="list-style-type: none"> Израђен и усвојен Правилник о раду Саветодавних група за социјалну инклузију осетљивих група Израђен и усвојен Програм рада Саветодавних група 	<ul style="list-style-type: none"> Одлука Општинског већа Општине Бујановац о усвајању Правилника о раду Саветодавних група за социјалну инклузију осетљивих група Одлука Општинског већа Општине Бујановац о усвајању Програма рада Саветодавних група 		ОУ Бујановац	Савет за миграције Општинско веће

<p>3.3.4. Опрењени простор за потребе успостављања услуге Саветодаштва за социјалну инклузију</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Опрењен простор у власништву Општине Бујановац за потребе успостављања услуге Саветодаштва за социјалну инклузију 	<ul style="list-style-type: none"> • Број и врста набављене опреме 		ОУ Бујановац	Међународни партнери
<p>3.3.5. Одабир пружаоца у складу са Законом о социјалној заштити и Законом о јавним набавкама</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Спореден поступак јавне набавке • Изабран пружалац услуге Саветодаштва за социјалну инклузију 	<ul style="list-style-type: none"> • Уговор о пружању услуге закључен за изабраним пружаоцем 		ОУ Бујановац	Пружалац услуге
<p>3.3.6. Пружање едукативно – саветодавних и социо-терапејских услуга у оквиру Саветодаштва за социјалну инклузију</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Услуга се пружа у континентитету 	<ul style="list-style-type: none"> • Извештаји пружаоца услуге на годишњем нивоу 		Пружалац услуге	ОУ Бујановац

ПОГЛАВЉЕ 7. Ресурси/ буџет

Процењено је да ће за реализацију Локалног акционог плана за унапређење положаја миграната избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу Споразуму о реадмисији) на подручју Општине Бујановац за период 2022 – 2025. године бити укупно потребно до 500.000 евра.

Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Средства за реализацију овог Локалног акционог плана обезбеђиваће се из различитих извора: буџета локалне самоуправе, буџета републике Србије (МИНРЗБСП, МИНПНТР, МИНСИ,КИРС), донаторских средстава, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, и из других доступних извора.

ПОГЛАВЉЕ 8. Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЛПА у општини Бујановац обухватају локалне структуре и све потребне мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се: структуре за управљање процесом примене ЛАП-а, и структуре које су оперативне и примењују ЛАП.

Структуру за управљање процесом примене ЛАП, након његовог усвајања, представљаће Савет за управљање миграцијама и трајна решења који је учествовао у његовој изради. Савет за миграције ће, као део свог будућег рада, направити Правилник управљања применом Локалног плана.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења, као управљачка структура има следеће задатке:

- у потпуности одговара за вођење целокупног процеса примене Локалног плана;
- именује локалне тимове за управљање пројектима који настану као резултат операционализације Локалног плана;
- обезбеђује приступ и прикупљање свих података и информација у електронској форми од сваког актера-учесника у процесу унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалној заједници;
- одржава контакте са свим учесницима у реализацији Локалног плана;
- управља процесом праћења (мониторинг) и оцењивања успешности (евалуациј) Локалног плана;
- одржава контакте са јавношћу и доносиоцима одлука у локалној самоуправи.

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана чиниће институције, организације и тимови формирану у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу локалног плана.

У складу с Локалним акционим планом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији. Сваки актер ће у складу са принципом јавности и транспарентности рада водити одговарајућу евиденцију и документацију и припремати периодичне извештаје о раду. Извештаји ће бити полазна основа за праћење и оцењивање успешности рада.

Оперативна структура за примену локалног плана има следеће задатке и одговорности:

- реализација Локалног акционог плана;
- непосредна комуникација с корисницима услуга које се обезбеђују локалним планом;
- редовно достављање извештаја секретару Савета за управљање миграцијама и трајна решења о свим активностима на спровођењу Локалног плана;
- учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака Локалног акционог плана;
- унапређење процеса примене локалног плана у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације у односу на очекиване резултате примене Локалног плана. Управљачка и оперативне структуре уредиће време и начин размене информација и предузимање одговарајућих акција.

Деталне годишње планове за наредни период припремиће Савет за управљање миграцијама и трајна решења, уз активне консултације с оперативним структурама. По потреби, Савет за управљање миграцијама ће формирати и одговарајуће радне тимове. Годишње планове ће усвајати Скупштина Општине Бујановац (или други надлежни орган локалне самоуправе).

Механизми праћења, оцењивања успешности примене Локалног плана и доношења евентуалних корективних мера биће дефинисани Планом праћења и оцењивања успешности (планом мониторинга и еволуције).

ПОГЛАВЉЕ 9. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

• **Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛПА** је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛПА ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

• **Временски оквир:** Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2013-2020. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње и подносиће се извештај Општини општине Бујановац. Финална евалуација обавиће се на крају 2020. године.

• **Предмет мониторинга и евалуације:** Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.

• **Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:**

- Број нових услуга - локалних мера / програма за избеглице, ИРЛ и повратнике;
- Обухват избеглих, ИРЛ и повратника новим услугама и мерама;
- Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
- Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
- Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

• **Методе и технике мониторинга и евалуације:**

За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сет алата међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (упитници, разговори, анкете), анкете, извештавање и др.

Савет за управљање миграцијама и трајна решења формираће радну групу за праћење (мониторинг) и оцену успешности (евалуација) Локалног акционог плана.

Радна група ће бити одговорна за праћење и оцењивање успешности рада на примени Локалног плана акције - вршиће мониторинг (М) и евалуацију (Е). Тим за М и Е чине представници/це - стручна лица из локалних институција и организација које се непосредно или посредно баве питањима избеглих, ИРЛ и повратника, као и представници/це корисничких група овог Локалног плана. Радна група ће својим Планом рада дефинисати начин организовања мониторинга и евалуације Локалног плана.